

RICHTLIJNEN
VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT

**UITBREIDING TERUGSTOOK/BIJSTOOK MOGELIJKHEDEN
CENTRALE GELDERLAND, EENHEID 13 TE NIJMEGEN**

N.V. EPON TE NIJMEGEN

vastgesteld door
Gedeputeerde Staten van Gelderland
op 25 november 1999

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1	INLEIDING	3
2	PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	4
2.1	Probleemstelling	4
2.2	Doel	4
2.3	Besluitvorming	4
3	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
3.1	Algemeen	5
3.2	Voorgenomen activiteit	5
3.2.1	Reststoffen	8
3.3	Alternatieven	8
3.3.1	Varianten	8
3.3.2	Nulalternatief	9
3.3.3	Meest milieuvriendelijk alternatief	9
4	BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEU-GEVOLGEN	9
5	VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	10
6	LEEMTEN IN INFORMATIE	11
7	EVALUATIEPROGRAMMA	11
8	VORM EN PRESENTATIE	11
9	SAMENVATTING VAN HET MER	12
	BIJLAGEN	
1	HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	
2	INGEKOMEN INSPRAAKREACTIES: SAMENVATTING EN BEOORDELING	

1 INLEIDING

De N.V. Electriciteitsproductiemaatschappij Oost- en Noord-Nederland (EPON) heeft het voornemen om in de kolengestookte eenheid 13 van de Centrale Gelderland te Nijmegen (CG13) activiteiten met betrekking tot het terugstoken van afvalwaterbehandelingsslib (ABI-slib) en bijstoken van hout te continueren. Daarnaast heeft de EPON het voornemen het bijstoken van hout uit te breiden met andere vormen van biomassa.

Bij brief van 29 juli 1999 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant. Door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., verder de Commissie genoemd, is aan ons college advies uitgebracht.

Het doel van de Richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. Het advies van de Commissie omtrent de inhoud van de Richtlijnen is bij het opstellen van de Richtlijnen betrokken.

In dit advies verwijzen Gedeputeerde Staten naar een reactie¹ wanneer deze naar ons oordeel:

- informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieuomstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven;
- belangrijke onjuistheden bevat die ter voorkoming van misverstanden weerlegd dienen te worden.

2 PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

2.1 Probleemstelling

De EPON heeft in de startnotitie alleen de ontwikkelingen, die tot het initiatief hebben geleid, beschreven. Gedeputeerde Staten vragen om de probleemstelling in die zin uit te werken, dat wordt beschreven welke bestaande en/of toekomstige knelpunten met het initiatief worden opgelost. Daarbij is van belang dat ook wordt aangegeven wat de gevolgen zijn voor het bedrijf als de voorgenomen activiteit niet doorgaat.

2.2 Doel

Naast de in de startnotitie beschreven doelen, dient in het MER ook te worden uitgewerkt welke doelen daarbij indirect worden nagestreefd, zoals het doel ten aanzien van de afvalverwijdering.

¹ Bijlage 2 ingekomen inspraakreacties

Uit deze doelstellingen dienen criteria te worden afgeleid, die een afbakening vormen bij en voor de te onderzoeken alternatieven. Hierbij dient in ieder geval inzicht te worden gegeven of de asrest en de calorische waarde van de bij te stoken biomassa een randvoorwaarde vormen. Tevens dient de beschrijving duidelijk aan te geven, welke activiteiten met betrekking tot afvalscheiding en verbouwing binnen de doelstelling van de EPON passen. Tot slot dient uit de beschrijving duidelijk te worden welke hoeveelheid biomassa maximaal wordt bijgestookt en binnen welk tijdsbestek dit doel bereikt wordt.

2.3 Besluitvorming

In het MER dient te worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. De consequenties hiervan voor de voorgenomen activiteit en de alternatieven en varianten moeten eveneens worden aangegeven. Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven² (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend. Hierbij wordt speciaal aandacht gevraagd voor de criteria en regelgeving met betrekking tot luchtemissies.

In het MER moet worden ingegaan op de relatie van het voornemen met de afvalverwijderingsszenario's van het Afvaloverlegorgaan, de bestaande en nog geplande afvalverwerkingsinstallaties alsmede de reeds (nagenoeg) in bedrijf zijnde bijstookinitiatieven. Bij het toelichten van het verband tussen het voornemen en het nationale afvalbeleid, dient een beschouwing te worden gegeven over de toepassing van secundaire (brand)stoffen in relatie tot de voorkeursvolgorde van verwijderingsmethoden (Ladder van Lansink).

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer. Hierbij dient te worden aangegeven volgens welke procedure en welk tijdspad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. De beschrijving van de effecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven dient te worden gerelateerd aan de situatie zonder terugstoken/bijstoken van secundaire (brand)stoffen. Het is van belang dat eventuele additionele voorzieningen en aanpassingen in het bestaande proces ten behoeve van de afzonderlijke, secundaire (brand)stoffen duidelijk worden gepresenteerd.

2 Zie ook hoofdstuk 5 van dit advies.

3.2 Voorgenomen activiteit

3.2.1 Transport en logistiek

In het MER dient inzicht te worden gegeven in:

- de wijze (per as, over water) waarop de bij te stoken stromen worden aangevoerd, het aantal vervoerbewegingen dat daarmee gepaard gaat, de routing (voorzover transport per as plaatsvindt) en de tijdstippen waarop transport plaatsvindt (dag/nacht);
- de interne logistiek, doorvoer, opslag, de wijze waarop wordt omgegaan met pieken in de aanvoer of stagnatie in de doorvoer;
- de opslag van de afzonderlijke (brand)stoffen alsmede een beschrijving van de specifieke veiligheidsmaatregelen.

3.2.2 Proces

In het MER dient inzicht te worden gegeven in:

- de hoeveelheid, kenmerken (chemische en fysische eigenschappen, explosie- brand- en broeieigenschappen alsmede eventuele gezondheidsaspecten) terug- en bij te stoken secundaire (brand)stoffen;
- de procestechnische en milieuhygiënische acceptatiecriteria van de terug- en bij te stoken secundaire (brand)stoffen. Hierbij dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de wijze van acceptatie van gereinigd hout/biomassa's;
- de (brand)stof- en hulpstromen die in het proces komen en de stromen die het proces verlaten (aan de hand van blok- of processchema's)
- de werking van de installaties (per soort secundaire (brand)stof), bij voorkeur aan de hand van een gekwantificeerd stroomschema (massa en energiebalansen) van het gehele proces. Er dient hierbij duidelijk inzicht te worden verschaft in het energierendement van de centrale en de aard en omvang van de vrijkomende reststoffen. Dit geldt zowel voor de situatie zonder terugstoken/bijstoken als voor het geval dat de (brand)stoffen maximaal worden teruggestookt/bijgestookt, zodanig dat een extreem effect op rendement en/of reststoffen wordt voorzien. Duidelijk dient te worden aangegeven welke deel van de (brand)stoffen rechtstreeks aan het verbrandingsproces zal worden toegevoerd en welk deel indirect via vergassing (en wat hierbij de overwegingen zijn).
- de resultaten van proefverbrandingen (rendement, piekmissies, kwaliteit afvalwater, kwaliteit reststoffen) en de ervaring die is opgedaan met het tot nu toe niet expliciet vergunde dan wel vergund terugstoken/bijstoken, dit alles in relatie tot:
 - het effect van de voorbereiding van brandstoffen op het verbrandings- c.q. vergassingsproces en de emissies;
 - de variatie in (brand)stofsamenstelling (stookwaarde, vocht en vluchtigheids- en asgehalte);
 - de consequenties van het bijstoken van biomassa voor de procesparameters;
 - de wijze waarop verbranding van (hoogcalorische) vloeibare (brand)stoffen plaatsvindt;
- de mate waarin het terugstoken van het ABI-slib en het bijstoken van papierslib bijdraagt aan het energetisch rendement van de centrale en leidt tot extra belasting van het milieu;
- de temperatuur in de vuurhaard met bij behorende verblijftijd, destructie-efficiëntie en afkoelingstraject in verband met de eventuele vorming/ vernietiging van dioxinen;
- de mate waarin ophoping van metalen, chloor en fluor in het ABI-slib plaatsvindt, zowel bij het terugstoken ervan als bij het afvoeren naar een stortplaats.

3.2.3 Bedrijfs- en procesvoering

In het MER dient inzicht te worden gegeven in:

- de acceptatieprocedure voor de te verwerken (brand)stoffen;
- de wijze van menusturing bij (grote) variaties in de samenstelling van de secundaire (brand)stoffen;
- de procesbewaking en -beveiliging;
- de wijze waarop proces- en emissiegegevens zullen worden gemeten en hoe deze op de bedrijfsvoering zullen worden teruggekoppeld. De emissies hebben betrekking op geur, geluid, lucht en emissie naar oppervlaktewater en waterzuivering en de gevolgen voor de kwaliteit en kwantiteit van vliegias en andere relevante reststoffen;
- de mogelijke calamiteiten die kunnen ontstaan door uitval van voorzieningen en de mogelijke milieugevolgen van storingen in het proces (extreme emissies, brand, broei en (stof)explosies).

3.2.4 Emissies

Emissies naar de lucht

In het MER dient inzicht te worden gegeven in:

- invloed van het terugstoken/bijstoken op de samenstelling van rookgassen en de mogelijke dioxinevorming: dit geldt zowel voor de situatie zonder bijstoken als in het geval dat de (brand)stoffen maximaal worden bijgestookt, zodanig dat een extreem effect op de luchtemissie wordt voorzien;
- toetsing van de toe te schrijven luchtemissies aan het BLA³. Hierbij dient de toetsing plaats te vinden op basis van de op de verbranding van de reststoffen betrokken volume rookgas. Deze berekening dient in het MER inzichtelijk te worden gemaakt. Daarnaast moet worden verklaard waarom niet voldaan wordt aan de eisen voor CO en CxHy, zoals beschreven op pagina 15 van de startnotitie;
- de te verwachten vrachtoename⁴ ten gevolge van het maximaal bijstoken van de secundaire (brand)stoffen van de componenten die in het BEES en/of BLA zijn genormeerd;
- de omvang van de emissies van PAK;
- adem- en vulverliezen van de opslagtanks van vloeibare stoffen;
- geur- (gekwantificeerd volgens de hindersystematiek) en stofemissies (grof en fijn) bij de aanvoer, opslag en verbranding van secundaire (brand)stoffen;
- de wijze waarop emissies van geur worden voorkomen of bestreden;
- de vermeden CO₂-emissie als gevolg van het bijstoken, gecorrigeerd voor de mogelijke onttrekking van biomassastromen aan CO₂-emissie vermijdende activiteiten elders.

3 Zie onder andere inspraakreacties *Leefmilieu* c.a.

4 Zie onder andere reacties *Leefmilieu* c.a.

Emissies naar oppervlaktewater en waterzuivering

In het MER dient inzicht te worden gegeven in:

- De hoeveelheid en samenstelling van de te onderscheiden afvalwaterstromen (waaronder effluent van de gaswasser, koelwater, percolatiewater bij opslag van biomassa en hemelwater) dient te worden beschreven. Daarbij wordt met name aandacht gevraagd voor de eventuele aanwezigheid van zuurstofbindende stoffen (CZV), organische en anorganische stikstofverbindingen, halogeen-koolwaterstoffen, dioxinen, polycyclische koolwaterstoffen (PAK), zware metalen en zouten (waaronder Cl-, F- en SO₄²⁻)⁵.
- eventueel optredende pieklozingen dienen te worden vermeld; dit zowel voor de situatie zonder bijstoken als in het geval dat de centrale maximaal (brand)stoffen bijstookt, zodanig dat een maximaal effect op het afvalwater voorzien wordt.

Geluidsemissies

In het MER dienen de voor het omgevingsgeluid relevante geluidsemissies te worden beschreven van installaties en activiteiten, waaronder transport en overslag op het terrein. Hierbij dient een onderscheid te worden gemaakt in representatieve bedrijfssituaties⁶ gedurende de dag-, de avond- en de nachtperiode.

3.2.5 Reststoffen

In het MER dient inzicht te worden gegeven in:

- de kwaliteit (onder meer het kwikgehalte) en kwantiteit van de reststoffen en de verdere verwerking daarvan in relatie tot de voorgenomen activiteit;
- de hergebruikmogelijkheden van de reststoffen met de mogelijke knelpunten nu en in de toekomst (slakken, vliegas, gips);
- de relatie tussen de samenstelling (bijvoorbeeld asrest) van de biomassa en de hoeveelheid reststoffen die ontstaan (in termen van extra afvoerbewegingen);
- (rekenkundige) toetsing van de reststoffen die ontstaan uit ABI-slib aan het bouwstoffenbesluit, dus zonder opmenging met reststoffen die ontstaan uit het verbranden van kolen.

3.3 Alternatieven

Gedeputeerde Staten vragen bij het ontwikkelen van alternatieven speciale aandacht voor de bijdrage die het voornemen levert aan een doelmatige verwijdering van afval.⁷

Volgens de Wet milieubeheer gaat het hierbij onder meer om het effectief en efficiënt verwijderen van afval. Dit impliceert dat moet worden onderbouwd wat de milieuvoordelen en nadelen van het voornemen zijn ten opzichte van de mogelijkheden voor alternatieve manieren van verwerking of ten opzichte van verbranding in een afvalverbrandingsinstallatie (hoogwaardigheid). Voor stromen die een te hoge stookwaarde hebben voor een afvalverbrandingsinstallatie dient vergeleken te worden met verbranding in een draaitrommeloven voorzover het specifiek dierlijk risicomateriaal betreft.

5 Zie ook reactie Rijkswaterstaat.

6 Incidentele bedrijfssituaties ($\leq 12 \times$ per jaar) gelden niet als representatief. Als ze in akoestisch ongunstige zin wezenlijk afwijken moeten ze in het MER volwaardig worden beschreven.

7 Zie onder andere inspraakreacties *Leefmilieu* c.a.

De doelmatigheid en hoogwaardigheid van bijstoken van schoon, onbehandeld hout en gereinigd hout dient vergeleken te worden met de inzet van dit hout in composteringsprocessen dan wel toepassing in de spaanplaatindustrie.

De doelmatigheid en hoogwaardigheid van bijstoken van stromen met een hoge asrest dient in ieder geval vergeleken te worden met het thermisch immobiliseren van deze stoffen tot secundaire bouwstoffen.

Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve en emissiebeperkende maatregelen worden getroffen.

De keuze van de alternatieven en de selectie van het voorkeursalternatief moet worden gemotiveerd. In het MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven.

Gedeputeerde Staten adviseren in het MER in ieder geval de volgende alternatieven te beschrijven:

- nulalternatief;
- alternatief dat uitgaat van de huidige bedrijfssituatie;
- voorkeursalternatief;
- meest milieuvriendelijke alternatief.

3.3.1 Varianten

In het MER dient te worden onderzocht voor welke onderdelen van de voorgenomen activiteit reële en zinvolle varianten onderscheiden kunnen worden. De Commissie adviseert in ieder geval een variant te onderzoeken waarbij wordt afgezien van het bijstoken van gereinigd hout⁸.

3.3.2 Nulalternatief

Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief autonome ontwikkeling, exclusief de bijstookactiviteiten die al plaats vinden. Milieugevolgen van alternatieven moeten per soort secundaire (brand)stof concreet worden gemaakt door vergelijking met deze referentie zodat de doelmatigheid van het terugstoken/bijstoken kan worden aangetoond.

3.3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

4 BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN

Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu,

8 Zie onder andere reactie *Leefmilieu* c.a.

zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals verzuringsgevoelige gebieden, woningen en andere stankgevoelige objecten in de directe omgeving van de centrale.

Milieugevolgen

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid, omkeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed (bijvoorbeeld de hoeveelheid vermeden CO₂-uitstoot);
- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet voor zover relevant een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen gevolgen op mondiaal/nationaal niveau en gevolgen op lokaal/regionaal niveau;
- behalve directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- de beschrijving van de effecten dient gerelateerd te worden aan de maximale bijstook van een bepaalde biomassestroom.

Het MER dient ten minste inzicht te geven in:

- de verandering van immissies en depositie van verzurende stoffen SO₂, NO_x, HCl en HF, fijn stof, dioxinen, PAK en zware metalen. Daarbij dient voor verzuring onderscheid gemaakt te worden naar droge en natte depositie en tevens de som aan zure depositie aangegeven te worden. De immissies dienen getoetst te worden aan gezondheidkundige normen. Bij een eventuele overschrijding hiervan, moet een risicoanalyse worden gepresenteerd;
- de verandering van de geluidbelasting als gevolg van veranderingen aan de inrichting (aan de hand van berekende contouren) en de verandering van de gevelbelastingen tengevolge van een toename van het vrachtverkeer (met name langs de Weurtseweg);
- de verandering van de luchtkwaliteit ten aanzien van CO, NO₂, benzeen, PAK en fijn stof als gevolg van de extra aan- en afvoerbewegingen (met name langs de Weurtseweg). Hierbij moet gebruik worden gemaakt van de meest recente verkeersgegevens van de gemeente Nijmegen;
- de verandering van de geurbelasting (voorzien van een inschatting van de kans op geurhinder) van de omgeving, ter plekke van stankgevoelige objecten. De geuremissies dienen te worden beoordeeld volgens de 'hindersystematiek geur' uit de Nederlandse Emissierichtlijnen (NeR);
- eventuele milieuhygiënische en/of gezondheidsproblemen als gevolg van de aan de aanvoer, opslag en verwerking van SRM-meel en SRM-vet;

- de (cumulatieve) gevolgen van afvalwater- en koelwaterlozingen op de kwaliteit van het oppervlaktewater en de waterbodem;
- de gevolgen van een verandering van het aantal verkeersbewegingen voor de leefbaarheid (afname verkeersveiligheid en barrièrewerking).

5 VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie(s) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet zo veel mogelijk op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden (bijvoorbeeld emissies per verwerkte hoeveelheid biomassa en/of emissies per opgewekte hoeveelheid duurzame energie). Tevens dienen bij de vergelijking de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid te worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, bevelen Gedeputeerde Staten aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende varianten.

6 LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

7 EVALUATIEPROGRAMMA

Gedeputeerde Staten zullen bij het besluit aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende emissiebeperkende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

8 VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie bevelen Gedeputeerde Staten verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

9 SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma (en het voorkeursalternatief);
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGE 1

Hoofdpunten van het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage

- In het MER dient duidelijk te worden gemaakt welke bijdrage het voornemen levert aan een doelmatige verwijdering van afval (effectiviteit en efficiëntie). Dit betekent dat moet worden onderzocht wat de milieu voor- en nadelen van het voornemen zijn ten opzichte van alternatieve manieren van verwerking of ten opzichte van verbranding in een afvalverbrandingsinstallatie (hoogwaardigheid). De doelmatigheid en hoogwaardigheid van bijstoken van schoon, onbehandeld hout en gereinigd hout dient vergeleken te worden met de inzet van dit hout in composteringsprocessen dan wel toepassing in de spaanplaatindustrie.
- Ten aanzien van het terug te stoken afval en de bij te stoken biomassa's dient in het MER te worden ingegaan op de procestechnische en milieuhygiënische acceptatiecriteria en de toepassing van het acceptatiebeleid. Hierbij dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de acceptatie van gereinigd hout/biomassa's.
- In het MER dient duidelijk te worden aangegeven in welke mate het terugstoken van het ABIslib en bijstoken van papierslib bijdraagt aan het energetisch rendement en al dan niet leidt tot een extra belasting van het milieu.
- In het MER dient de huidige milieusituatie, inclusief autonome ontwikkeling, exclusief de terug- en bijstookactiviteiten die al plaatsvinden als referentiesituatie beschreven te worden. De milieugevolgen van alternatieven moeten per soort secundaire (brand)stof concreet worden gemaakt door vergelijking met deze referentie zodat de doelmatigheid van het terugstoken/ bijstoken kan worden aangetoond.
- In het MER dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de door de voorgenomen activiteit gegenereerde verkeersbewegingen, de afwikkeling van dit verkeer, de milieugevolgen alsmede de mogelijkheden deze gevolgen te mitigeren.

BIJLAGE 2

INGEKOMEN INSPRAAKREACTIES: SAMENVATTING

Naar aanleiding van de toezending/tervisielegging van de startnotitie is gereageerd door:

- 1 het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie Oost-Nederland te Arnhem, ontvangen op 19 augustus 1999;
- 2 de Inspectie Milieuhygiëne Oost te Arnhem, ontvangen op 1 september 1999;
- 3 het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Oost te Deventer, ontvangen op 8 september 1999;
- 4 Burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen, ontvangen op 2 september 1999;
- 5 Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen, ontvangen op 3 september 1999;
- 6 het Afval Overleg Orgaan te Utrecht, ontvangen op 30 augustus 1999;
- 7 de Belangenvereniging voor Verwerkingsbedrijven van Organische Reststoffen te Apeldoorn, ontvangen op 2 september 1999;
- 8 de Gelderse Milieufederatie te Arnhem, ontvangen op 31 augustus 1999;
- 9 LEEFMILIEU te Nijmegen, ontvangen op 31 augustus 1999;
- 10 Vereniging Dorpsbelang Hees te Nijmegen, ontvangen op 1 september 1999;
- 11 de Stichting Frisse Lucht Lindenholt te Nijmegen, ontvangen op 1 september 1999;
- 12 de Stichting werkgroep Weurt+ te Weurt, ontvangen op 1 september 1999;
- 13 de Vereniging Ons Waterkwartier te Nijmegen, ontvangen op 1 september 1999.

De termijn waarbinnen de reacties naar aanleiding van de startnotitie konden worden ingediend liep af op 2 september 1999.

Samenvatting inspraakreacties

- 1 Het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie Oost-Nederland te Arnhem verzoekt om aandacht te besteden aan de gevolgen voor de kwaliteit van het geloosde afvalwater op de Waal, waarbij met meetcijfers wordt onderbouwd dat door het bijstoken van biomassa de kwaliteit van het effluent niet verslechtert.
- 2 De Inspectie Milieuhygiëne Oost verzoekt bij het opstellen van de richtlijnen met het volgende rekening te houden. De startnotitie is nogal summier van karakter. Bijvoorbeeld is niet geheel duidelijk welke vormen van biomassa voor bijstoken zullen worden behandeld in het MER. Voor een zorgvuldige afweging wordt het wenselijk geacht dat voor elke specifieke biomassastroom apart wordt nagegaan wat de effecten van bijstook zijn, waarbij onder meer inzicht wordt verkregen in de optredende emissies naar lucht (BLA) en water, in de hoeveelheid reststoffen en de samenstelling ervan en het effect op de emissie van kooldioxide. Verder wordt aangegeven dat ook het alternatief waarbij uitsluitend kolen worden ingezet als nulalternatief kan worden beschouwd, in plaats van kolen en ABI-slib. Het effect van het terugstoken van ABI-slib dient in ieder geval inzichtelijk gemaakt te worden. Vervolgens wordt gesteld dat de kwaliteit van steenkolen kan variëren, daarom wordt van belang geacht dat de milieu-effecten van de mogelijke optredende variatie in steenkoolsamenstelling in beeld wordt gebracht. Daarbij wordt aangegeven dat gewerkt wordt aan een beleidstandpunt inzake het verstoken van afvalstromen en vormen van biomassa in E-centrales. Naar verwachting zal het standpunt begin 2000 gereed zijn.

Tot slot wordt verzocht de noodzakelijke procedures met voortvarendheid af te wikkelen, aangezien de vergunning van de EPON op een aantal punten aanpassing behoeft.

- 3 Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Oost te Deventer verzoekt om in het MER de doelmatigheid van het bijstoken van biomassa aan te geven, met in het bijzonder de vraag of het bijstoken een belemmering kan gaan vormen voor hergebruik van biomassastromen waarvoor hoogwaardiger toepassingen beschikbaar zijn of ontwikkeld worden. In dit verband wordt gewezen op het Project Bioraffinage in het kader van het programma Duurzaam landgebruik.
- 4 Burgemeester en Wethouders van de gemeente Beuningen reageren allereerst op het feit dat een groot aantal jaren stilzwijgend de EPON is toegestaan om ABI-slib bij te stoken. Ten aanzien van de startnotitie wordt opgemerkt dat het bijstoken van ABI-slib, aangezien dit geen vergunde activiteit is, niet tot het nulalternatief behoort. Daarnaast wordt het logisch geacht, gezien de aard van de beoogde veranderingen, om de keuze van de alternatieven op die veranderingen te richten. Voor een goede beoordeling van de verschillende bij- en terugstookmogelijkheden moeten derhalve zowel de milieugevolgen van die verschillende afzonderlijke bij- en terugstookmogelijkheden in beeld worden gebracht, als de combinaties daarvan. Er moet dan ook een beschouwing komen over de alternatieven: nul-plus ABI-slib; nul-plus houtstook; nul-plus biomassa; nul-plus ABI-houtstook; nul-plus ABI-biomassa; nul-plus ABI-hout-biomassa. Verder wordt het van belang geacht dat de term biomassa specifiekere wordt omschreven, de indruk bestaat nu dat onder de noemer van een elektriciteitscentrale een verkapte afvalverwerkingsinrichting dreigt te ontstaan. En deze is in de directe omgeving reeds voorhanden. Een beoordeling van de doelmatigheid, waarbij een vergelijking wordt gemaakt met andere verwerkingstechnieken in andere beschikbare installaties, wordt van groot belang geacht. In de startnotitie wordt verder niet duidelijk wat onder de bestaande toestand van het milieu wordt begrepen. De beschouwing omtrent de milieusituatie zal in ieder geval moeten zijn gebaseerd op de vigerende vergunning, dus exclusief de bestaande emissies ten gevolge van de bijstook met ABI-slib. Vervolgens wordt twijfel geuit over hetgeen in de startnotitie als positief milieugevolg wordt beschouwd, namelijk de uitstoot van CO₂. Verder stelt het college dat de startnotitie uitgaat van de veronderstelling dat door de verbranding van biomassa de concentraties van alle rookgascomponenten binnen het geldende toetstingskader blijven. Gelet op het gebied waarbinnen de elektriciteitscentrale is gelegen de inspanningen, die binnen dit gebied - in samenwerking met de gemeente Nijmegen en de provincie - worden verricht om de milieusituatie te verbeteren, wordt het niet acceptabel geacht dat de uitstoot ligt binnen het geldende toetsingskader. De uitstoot mag in ieder geval niet toenemen ten opzichte van de huidige vergunde situatie. Hierbij wordt ook opgemerkt dat het college meent dat de normstelling uit het BLA van toepassing zijn. Over de geluidsemissie wordt opgemerkt dat alle verschillende soorten vervoersbewegingen moeten worden onderzocht en dat dit niet beperkt kan worden tot de interne logistieke bewegingen. Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Beuningen concludeert dan ook dat de startnotitie geen recht doet aan de problematiek, waarbij tot slot wordt opgemerkt dat - voor een bedrijf dat al een aantal jaren overleg heeft over het verlenen van een milieuvergunning op hoofdlijnen - het teleurstellend is om te merken dat de startnotitie een dergelijk beperkte opzet kent. Dit geeft weinig vertrouwen in de toekomst.

- 5 Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen geven het volgende in overweging:
- ook de doelmatigheidsaspecten dienen betrokken te worden, waaronder een vergelijking met het verwerken van de stoffen in andere beschikbare installaties, dit onderzoek mag niet beperkt worden tot ABI-slib;
 - er moet veel aandacht worden besteed aan een inzichtelijke, sluitende en controleerbare acceptatie- en registratieprocedure;
 - er dient extra aandacht besteed te worden aan hygiëne-aspecten in verband met het verwerken van specifiek risicomateriaal van destructiebedrijven;
 - het bijstoken van ABI-slib behoort niet tot het nulalternatief;
 - voor de alternatiefontwikkeling is, naast het nulalternatief en het voornemen, sprake van een nul-plus alternatief met vijf varianten, namelijk nul-plus ABI-slib; nul-plus hout; nul-plus biomassa; nul-plus ABI-hout; nul-plus ABI-biomassa;
 - nadrukkelijk aandacht te besteden aan de gevolgen van extra verkeersbewegingen van en naar de inrichting bij aanvoer van de biomassa per as en nader onderzoek naar varianten per spoor of schip of aanvoerroute per as;
 - het geldende bestemmingsplan heeft een sterk consoliderend karakter, mogelijk passen nieuwe activiteiten en/of uitbreidingen niet binnen dit plan.
- 6 Het Afval Overleg Orgaan te Utrecht geeft in concept als reactie, dat zij meent dat het initiatief in overeenstemming is met de Tweede Wijziging TJP.A-95 en ook wenselijk is. Opgemerkt wordt dat in het MER moet worden aangetoond dat het initiatief voldoet aan de volgende omschrijving uit de Tweede Wijziging "indien afvalstoffen worden verbrand in een installatie die niet bestemd is voor de eindverwijdering van afvalstoffen, zoals het bijstoken van afvalstoffen in (...) een energiecentrale is geen sprake van eindverwijdering, maar van nuttige toepassing, zoals bedoeld in bijlage IIB van de Kaderrichtlijn afvalstoffen (75/442EG), voorzover deze afvalstoffen worden ingezet met als hoofdgebruik brandstof. Van een dergelijk hoofdgebruik is alleen sprake indien hoogcalorische afvalstoffen worden verbrand."
- Verder wordt opgemerkt dat het ABI-slib geen stroom is waarmee de capaciteitsplanning in het TJP.A-95 rekening is gehouden. Voor de doelmatigheidsbeoordeling voor dit plan dan ook geen basis.
- 7 De Belangenvereniging voor Verwerkingsbedrijven van Organische Reststoffen beperkt haar reactie voornamelijk op het bijstoken van biomassa. Volgens de BOVOR wordt in de startnotitie voorbijgegaan aan het feit dat biomassa in groencomposteerinrichtingen kan worden gecomposteerd, waarbij sprake is van materiaalhergebruik/recycling met een hogere prioriteit op de Ladder van Lansink en wordt bijgedragen aan de reductie van CO₂. Gevraagd wordt om een uitgebreide doelmatigheidstoets, waarbij het vergassen/verbranden van biomassa en het composteren van biomassa met betrekking tot CO₂ emissies kwantitatief wordt vergeleken, zowel ten aanzien van het proces als de aanvoer van het materiaal. Dit temeer daar er inmiddels een BioEnergieCentrale te Cuijk voor snoeihout en dunningshout is opgericht. Gezien de korte afstand (30 km) tussen de inrichtingen is er een aanzienlijke overlap met betrekking tot het gebied waar de biomassa vandaan moet komen en zal er dus meer biomassa over grotere afstanden moeten worden getransporteerd. Verder wordt verzocht om een onderbouwing van de te emitteren stoffen en de hoeveelheid van de emissie, waarbij eveneens inzichtelijk dient te worden gemaakt op welke wijze de bij de verbranding/vergassing ontstane afvalstoffen worden verwerkt en wat de verwerkingstarieven zijn.

Voorts wordt gevraagd de exploitatie (en daarmee de levensvatbaarheid) van de inrichting aan de hand van een financieel overzicht te onderbouwen. Hierbij dient tevens te worden aangegeven welke subsidies incidenteel en structureel worden ontvangen. Een en ander moet worden afgezet tegen de milieu-investeringen die de groencompsteerinrichtingen onder druk van de overheid hebben moeten doen en de mogelijk door het weg leiden van afvalstromen naar andere verwerkingsinrichtingen ontstane kapitaalvernietiging.

- 8 De Gelderse Milieufederatie te Arnhem verzoekt bij het opstellen van de richtlijnen en met het volgende rekening te houden:

Algemeen

De elektriciteitscentrale wordt meer en meer een afvalverbrandingsinstallatie. Daarom zal met name aan de minimalisatieverplichting uit de NeR aandacht moeten worden besteed, waarbij een vergelijking moet worden gemaakt in jaarvrachten uitstoot tussen het bijstoken van afvalstoffen bij de Epon of bij een AVI. Opgemerkt wordt dat zonder uitzondering voor alle stoffen aan het BLA voldaan moet worden. Gewezen wordt op de verhoogde uitstoot van dioxine bij de AVIRA door het bijstoken van zuiveringsslib. In het MER dient uitsluitsel te worden gegeven wat de te verwachten emissies zijn, aangezien het stoken van hout en biomassa ieder op zich aanleiding geven te verwachten dat daarbij dioxines vrijkomen. Het wordt verder principieel onjuist geacht dat er slib wordt bijgestookt zonder vergunning.

Onduidelijke stromen

In het MER dient een duidelijk en gedetailleerd inzicht te worden gegeven in de voorgenomen activiteit en de milieugevolgen ervan. De omschrijving van biomassa is te breed. De lijst van biomassastromen moet duidelijk en limitatief zijn. Uit de startnotitie blijkt niet wat de precieze samenstelling en omvang van de verschillende bij te stoken stoffen(stromen) zijn, waar de stoffen vandaan komen en welke alternatieve verwerkingsvormen (inclusief milieugevolgen) er zijn. Verder dient aandacht besteed te worden aan een controlesysteem dat voorkomt dat andere stoffen worden meegestookt.

(Rijks)beleid

Voor de vermindering van de uitstoot van CO₂ is door Minister Pronk als optie genoemd de sluiting van kolengestookte elektriciteitscentrales. De Epon zou ook deze gedachte kunnen uitwerken.

Bijstook biomassa

Bij de te verwachten verwerkingscapaciteit van 350.000 ton per jaar aan biomassa wordt ook 20.000 ton aan papierslib genoemd. Gezien de in den lande lopende initiatieven voor papierslibverwerking dient het MER inzicht te geven of deze hoeveelheid geleverd kan worden en waar het vandaan komt. Ten aanzien van de verwerking van SRM vetten en meel dient in het MER nauwkeurig te worden aangegeven wat de te verwachten emissies zijn, tevens dient hierbij nadrukkelijk vooraf het geuraspect onderzocht te worden. Voorts dient onderzoek te worden verricht naar de afvalwaterkwaliteit en waarschijnlijk het effluent en het slib. Het MER kan uitsluitsel geven over de aanvraag voor een nieuwe Wvo-vergunning.

Verkeer/transport

In het MER kan een logistiek plan gebaseerd op zoveel mogelijk transport over water onderzocht worden. Aan het aantal extra transporten per week dient, gezien de reeds bestaande en groeiende vervoersstromen in en rondom het industrieterrein en de nadelige gevolgen voor het leefmilieu in de woonwijken, nadrukkelijk aandacht te worden besteed. Het is de vraag of de locatie geschikt is voor het verwerken van genoemde afvalstromen. In het MER dient aandacht besteed te worden aan de ligging ten opzichte van woongebieden in Nijmegen en Beuningen en aan de ligging in Nederland.

Misschien dat de interne logistiek van de transporten geen toename in de geluidemissie geeft, de extra transportbewegingen geven voor de externe logistiek zeker aanleiding tot een toename van de geluidemissie. In het MER kan onderzoek gedaan worden naar maatregelen om deze emissie te verminderen. Overigens dient daarbij ook aandacht te worden geschonken aan de uitstoot door het verkeer van schadelijke stoffen (zoals fijn stof, PAK, benzeen).

Positieve gevolgen

De in de startnotitie genoemde positieve gevolgen zijn aanvechtbaar. In het MER dient een zorgvuldige vergelijkende studie naar de belasting van het milieu met broeikasgassen door het bijstoken van de verschillende afvalstoffen in vergelijking tot alternatieve verwerkingen te bevatten, vóór een claim wordt gedaan dat er voor bijvoorbeeld de CO₂-emissie positieve gevolgen zijn. Verder dient in het MER inzicht te worden gegeven aan de doelmatigheid van de verwerking. Hergebruik van reststoffen gaat voor energiewinning.

Reststoffen

In het MER dient nader onderzoek te worden gedaan dat de toepassing van reststoffen geen problemen zal opleveren.

Alternatieven

Bij het nulalternatief dient rekening te worden gehouden met het feit dat kolen verschillen in kwaliteit en samenstelling en dus ook in milieu-effecten. In het MER dient uit te worden gegaan van een gemiddelde situatie, een worst-case en een best-case voor wat het de kolen betreft. Aangezien het bijstoken van slib een niet vergunde activiteit is, kan dit niet in het nulalternatief worden meegenomen. De slibstroom dient volledig te worden meegenomen in het MER.

Milieugevolgen

Het MER dient in ieder geval aandacht te besteden aan de uitstoot (via de lucht) van puntbronnen en diffuse bronnen van fijn stof, zware metalen, PAK, benzeen, dioxinen en andere schadelijke stoffen. De verwachting is dat de geuremissie toeneemt, juist bij aanvoer van biomassa. Het MER dient hierover uitsluitsel te geven.

- 9-13 LEEFMILIEU te Nijmegen, Vereniging Dorpsbelang Hees te Nijmegen, de Stichting Frisse Lucht Lindenholt te Nijmegen, de Stichting werkgroep Weurt+ te Weurt, de Vereniging Ons Waterkwartier te Nijmegen, ontvangen op 1 september 1999, verzoeken om bij het opstellen van het MER met de volgende opmerkingen rekening te houden.

Algemeen

De elektriciteitscentrale wordt meer een afvalverbrandingsinstallatie waar energie wordt opgewekt, terwijl het voorzieningenpakket daaraan niet vergelijkbaar is. Bij de beoordeling en vergelijking van milieueffecten dient hieraan aandacht besteed te worden.

Met name zal aandacht besteed moeten worden aan de in de NeR opgenomen minimalisatieverplichting, waarbij een vergelijking moet worden gemaakt in jaarvrachten uitstoot tussen het bijstoken van de afvalstoffen bij de EPON of bij een AVI. Verder moet voor alle stoffen voldaan worden aan het BLA. Verder dient onderbouwd te worden waarom CO, CxHy niet aan het BLA hoeven te voldoen.

Het brongerichte milieubeleid impliceert dat bezien zou moeten worden of het deel van de emissie, dat is toe te schrijven aan de verbranding van afvalstoffen, aan het BLA voldoet. Toepassing van het ALARA-beginsel impliceert dat er geen sprake mag zijn van het opvullen van eventueel bestaande emissieruimte.

Ten aanzien van de emissies naar de lucht wordt gevraagd voor wat betreft de normstelling te toetsen aan de Richtlijn Verbranden, waarbij rekening dient te worden gehouden met de grotere emissie vrachten als gevolg van het veel grotere luchtdebiet bij de EPON in vergelijking met een AVI.

Nuloptie

De keuze tot het opstellen van een MER voor het aanvragen van een revisievergunning en niet van een uitbreidingsvergunning impliceert dat ook alle milieueffecten, dus ook de kolenstook, moeten worden meegenomen. Aandachtspunt daarbij is de grote fijn en grof stof belasting.

Bij het nulalternatief dienen de feitelijke emissies bij de AVI's te worden betrokken, die op dat punt fungeren als referentiekader voor de te beschrijven alternatieven, aangezien bij de nuloptie de beschreven stromen de EPON niet bereiken. Verder dient het nulalternatief alleen betrekking te hebben op het stoken met kolen.

Voor wat betreft de soorten kolen dient uitgegaan te worden van een worst-case, een best-case en een gemiddelde situatie, aangezien kolen verschillen in kwaliteit en samenstelling en dus ook in milieueffecten.

Wvo-vergunning

Aangezien het bijstoken met biomassa invloed heeft op de afvalwaterkwaliteit en waarschijnlijk op het effluent en het slib dat voor bijstook benut wordt, dient in het MER daarnaar onderzoek te worden gedaan. Er zijn ook gevolgen voor de Wvo-vergunning en deze dient ook vernieuwd te worden.

ABI-slib

In het MER dient de volledige chemische samenstelling en calorische waarde te worden vermeld, om tot een beoordeling te komen of het een goedkope manier betreft om van gevaarlijk afval te komen, dan wel nuttig is in verband met de energie opbrengst. De constatering dat verbranden het primaat heeft boven storten is te kort door de bocht. Dit, mede gezien het feit dat ABI-slib vrijwel geen calorische inhoud heeft en het dus feitelijk gaat om het zich ontdoen van een gevaarlijke afvalstof.

In relatie hiermee wordt verwezen naar de verhoogde uitstoot van dioxine bij de AVIRA, die waarschijnlijk wordt veroorzaakt door het bijstoken met zuiveringsslib.

Tot slot wordt het bijstoken van slib zonder vergunning principieel onjuist gevonden.

Onduidelijke stromen

Uit de startnotitie komt onvoldoende naar voren wat de precieze samenstelling en omvang is van de verschillende bij te stoken stoffen(stromen). De omschrijving van biomassa wordt te breed gevonden. Zonder duidelijkheid op deze punten is een beoordeling van de effecten op het milieu niet goed mogelijk.

De lijst van biomassastromen moet duidelijk en limitatief zijn en in het MER dient duidelijkheid te worden gegeven over de acceptatie- en registratiecriteria.

Afvalstoffen

In verband met het doelmatigheidsoordeel dient in het MER een helder beeld te worden gegeven in hoeverre de beoogde brandstoffen als afval zijn te kwalificeren of niet. Verder dient in het MER inzicht te worden gegeven in een doelmatige eindverwerking van afvalstoffen in relatie tot verwerkingscapaciteit.

Houtstook

De houtstook betreft de houtfractie van bouw- en sloopafval, die in snippers worden aangeboden. In het MER dient duidelijk te worden gemaakt hoe gegarandeerd wordt dat dit hout niet-geïmpregneerd en niet-verduurzaamd is. Bijzondere aandacht wordt dan ook gevraagd voor de borging van de kwaliteit van het aangevoerde hout, alsmede van de andere biomassaströmen.

In tabel 1 op blz. 15 van de startnotitie wordt de mogelijkheid open gehouden om meer afvalhout te verbranden. Als deze optie wordt toegestaan, dient dit scenario in het MER onderzocht worden.

Papierslib

In het MER dient te worden aangegeven of de verwachte hoeveelheid geleverd kan worden en wat de herkomst is, gezien de landelijke initiatieven op dit gebied.

SRM vetten en meel

Het MER dient nauwkeurig aan te geven wat de te verwachten emissies zijn. Geuroverlast dient nadrukkelijk vooraf onderzocht te worden.

Nuttige toepassing

Er wordt verwezen naar Europese regelgeving en naar een in de maak zijnde normstelling van 17MJ/kg, als criterium om te kunnen spreken in termen van hoogcalorische afvalstof. De in de startnotitie genoemde calorische waarde van 11 MJ/kg is hiermee in tegenspraak, terwijl de EPON zelf aangeeft (tabel 1 op blz. 15) dat de in te nemen stoffen niet voldoen aan een calorische waarde van 11 MJ/kg.

Reststoffen

In het MER dient nader onderzocht te worden dat de toepassing van de reststoffen geen problemen opleveren.

Verkeer/transport

Als uitwerking van de verruimde reikwijdte dient in het MER een logistiek plan komen, gebaseerd op zoveel mogelijk transport over water. Verder dienen de effecten van de toename van het vrachtverkeer op de concentratie in de buitenlucht van (fijn)stof, Arseen, PAK, benzeen, NO₂ en CO en uitgaande van het worst-case scenario, in beeld worden gebracht (immissietoets).

In relatie tot de ligging ten opzichte van de woongebieden, dient aandacht te worden besteed aan de vraag of de locatie geschikt is voor het verwerken van genoemde afvalstromen.

In het MER dienen ook de maatregelen worden aangegeven om de toename van de geluidsemissie te verminderen.

Positieve gevolgen

De in de startnotitie genoemde positieve gevolgen zijn aanvechtbaar. In het MER dient een zorgvuldige vergelijkende studie naar de belasting van het milieu met broeikasgassen door het bijstoken van de verschillende afvalstoffen in vergelijking tot alternatieve verwerkingen te bevatten, vóór een claim wordt gedaan dat er voor bijvoorbeeld de CO₂-emissie positieve gevolgen zijn. Verder dient in het MER inzicht te worden gegeven aan de doelmatigheid van de verwerking. Hergebruik van reststoffen gaat voor energiewinning.

Luchtvervuiling

Het MER dient in ieder geval aandacht te besteden aan de uitstoot (via de lucht) van puntbronnen en diffuse bronnen van fijn stof, zware metalen, PAK, benzeen, dioxinen en andere schadelijke stoffen. Er moet extra aandacht worden geschonken aan de voorschriften die de uitstoot van dioxinen moeten monitoren. In verband met fijn stof dient aandacht te worden geschonken aan de bronnen die fijn stof kunnen genereren, zoals de op- en overslag en handling en verder aan de producten, die carcinogene verbindingen bevatten.

Geur

Juist de aanvoer van biomassa kan leiden tot een toename in de geuremissie. Het MER dient hierover uitsluitel te geven.

Beoordeling van de ingekomen reacties

Met betrekking tot de reacties hebben wij in de tabel bij elke reactie door middel van een nummer aangegeven in welk hoofdstuk of in welke paragraaf van de richtlijnen hierop is ingegaan of aandacht is besteed.

Ten aanzien van de reacties die wij niet hebben verwerkt, geven wij hieronder een nadere beoordeling.

Dit betreft de opmerking van de milieugroeperingen dat een totaal MER zou moeten worden gemaakt, omdat er sprake is van een revisie-aanvraag.

Gedeputeerde Staten menen dat het feit dat gestreefd wordt tot een revisievergunning te komen niet automatisch betekent dat ook voor alle activiteiten een MER gevraagd moet worden. Slechts de voorgenomen nog niet eerder vergunde activiteiten kunnen onder het besluit MER vallen en daarmee MER-plichtig zijn. In relatie daarmee wordt ook gemeend dat de samenstelling en kwaliteit van de kolen niet in beeld hoeft te worden gebracht. Dit werd gevraagd door de milieugroeperingen en de GMF. Tot slot de opmerking van de gemeente Beuningen, de GMF en de milieugroeperingen dat de lijst van biomassastromen duidelijk en limitatief behoort te zijn. Gedeputeerde Staten menen dat in het op te stellen MER juist criteria, randvoorwaarden en milieueffecten van de biomassastromen zo breed mogelijk aan de orde moeten worden gesteld. De concretisering van deze stromen dient in de vergunningaanvraag aan bod te komen en ook in dat kader beoordeeld toe worden.

Tabel 1

INHOUD INSPRAAKREACTIES	INGEBRACHT DOOR	IN RICHTLIJNEN
In beeld te brengen alternatieven	4, 5, 8 (9-13)	2.2; 3; 4
Duidelijke en limitatieve lijst biomassastromen	4,8 (9-13)	niet
Emissies en effecten bij te stoken stoffenstromen toetsen aan regelgeving (bijv. NeR, BLA)	2, 4, 7, 8 (9-13)	3.2.4; 4
Samenstelling en omvang bijstook (stoffen)stromen	2, 8 (9-13)	3.2.3
CO ₂ -emissie	4, 8 (9-13)	3.2.4
Onderbouwing niet voldoen aan BLA-eis C _x H _y en CO	(9-13)	3.2.4
Toepassing, samenstelling en hoeveelheid reststoffen	2, 8 (9-13)	3.2.5
Samenstelling en kwaliteit kolen	8 (9-13)	niet
Milieugevolgen emissies fijn stof, zware metalen etc.	8 (9-13)	4
Geluidemissie	4, 8 (9-13)	3.2.4; 4
Verkeer/transport	4, 5, 8 (9-13)	3.2.1; 4
Luchtemissie verkeer	8 (9-13)	4
Geuremissie	8 (9-13)	3.2.4; 4
Kwaliteit te lozen afvalwater	1, 2, 8	3.2.4; 4
Wvo-vergunning	8 (9-13)	3.2.4
Doelmatige verwijdering afvalstoffen	3, 4, 5, 6, 7 (9-13)	2.2; 3.3
Acceptatieprocedure en borging kwaliteit bij hout-/biomassastromen	5 (9-13)	3.2.3
Hygiëne-aspecten bij verwerken van specifiek risicomateriaal	5	4
Omgevingsbeleid Weurt/Nijmegen	4, 5	4
Totaal MER maken	(9-13)	niet
Bestemmingsplan	5	niet

